

TRIBUNAL DE COMPTES D'ANDORRA

Informe relatiu als treballs de fiscalització
corresponents al tancament de l'exercici 2014
d'**ANDORRA TURISME, SAU**

Maig del 2015

ÍNDEX

---

1. INTRODUCCIÓ	4
1.1. Objecte i abast	4
1.2. Metodologia	4
1.3. Naturalesa jurídica	5
1.4. Marc jurídic	5
1.5. Organització i control intern	6
2. FISCALITZACIÓ REALITZADA	7
2.1. Comptes anuals	7
2.1.1. Immobilitzat	11
2.1.2. Crèdits i comptes per cobrar a curt termini	12
2.1.3. Tresoreria i comptes financers	12
2.1.4. Ajustaments per periodificació	13
2.1.5. Patrimoni net	13
2.1.6. Creditors comercials i altres comptes a pagar	13
2.1.7. Ingressos d'explotació	14
2.1.8. Altres ingressos i despeses no recurrents	14
2.1.9. Despeses de personal	14
2.1.10. Consum de mercaderies, matèries primes i altres materials	15
2.1.11. Despeses de serveis exteriors	15
2.2. Execució del programa d'actuació, inversió i finançament	16
2.3. Altres aspectes a destacar	17
2.4. Evolució de les magnituds i ratis principals	18
3. OBSERVACIONS I RECOMANACIONS	22
4. OBSERVACIONS I RECOMANACIONS D'ANYS ANTERIORS	22
5. CONCLUSIONS	23
6. AL·LEGACIONS	23
7. OBSERVACIONS COMPLEMENTÀRIES	27

Abreviacions

LGFP: Llei general de les finances publiques

PCG: Pla general de comptabilitat

1. INTRODUCCIÓ

1.1. Objecte i abast

D'acord amb l'art. 8 de la Llei del Tribunal de Comptes, de 13 d'abril de 2000, correspon a aquest Òrgan la fiscalització externa de la gestió econòmica, financera i comptable de les societats públiques, entre d'altres, Andorra Turisme, SAU.

La fiscalització d'Andorra Turisme, SAU forma part dels treballs de fiscalització per a l'exercici 2014, d'acord amb les competències que té atribuïdes aquest Tribunal.

Aquesta actuació suposa la realització d'una auditoria de regularitat (financera i de compliment) de l'activitat economicofinancera de l'esmentada entitat, desenvolupada en l'exercici 2014.

La informació comptable examinada ha estat la integrada per la liquidació de comptes lliurada al Tribunal de Comptes en data 31 de març de 2015 i consta entre altres, de la documentació següent: balanç, compte de pèrdues i guanys, estat de canvis del patrimoni net, estat de flux d'efectiu, memòria i la liquidació del seu programa d'actuació per l'exercici.

1.2. Metodologia

El treball s'ha realitzat d'acord amb els Principis i Normes d'Auditoria del Sector Públic i ha consistit en la realització d'aquelles proves selectives i revisions de procediments que s'han considerat necessàries en cada cas per a l'examen de les diferents àrees.

L'actuació portada a terme ha estat una auditoria de regularitat, que inclou una auditoria de legalitat o compliment i una auditoria financera, amb els següents objectius:

- Verificar si l'activitat economicofinancera d'Andorra Turisme, SAU s'ha desenvolupat de conformitat amb les normes, disposicions i directrius que li són d'aplicació.
- Verificar si els comptes anuals i altres estats financers d'Andorra Turisme, SAU expressen la imatge fidel del patrimoni, de la situació financera, del resultat economicopatrimonial i que la informació economicofinancera es presenti d'acord als principis comptables que li són d'aplicació.

No obstant això, en la mesura que s'han detectat en la fiscalització, en l'informe es posen de manifest incidències i conclusions que tenen a veure amb la gestió, és a dir, que indiquen si la gestió economicofinancera s'ha portat a terme amb criteris d'eficàcia, eficiència i economia.

Han estat objecte de la present fiscalització els fets generats per Andorra Turisme, SAU en l'exercici 2014, encara que, quan ha calgut per tenir incidència en l'exercici fiscalitzat, també ho han estat els d'exercicis anteriors i posteriors, abordant tant els aspectes comptables i pressupostaris com els patrimonials, així com els

d'organització i control intern existents en l'entitat. Al mateix temps, també s'ha verificat si es compleix amb la legalitat vigent en la gestió dels recursos públics.

No s'han portat a terme procediments específics, amb tendència a localitzar fets posteriors que poguessin afectar l'exercici fiscalitzat. No obstant això, en aquells casos en els quals s'ha comptat amb evidència d'algun tipus, originada amb posterioritat a la data de tancament dels exercicis, s'ha fet referència als mateixos a l'informe.

El treball de camp a les dependències de l'ens auditat va concloure el 20 de maig de 2015.

1.3. Naturalesa jurídica

Andorra Turisme, SAU està constituïda sota la forma jurídica de societat anònima. Es tracta d'una societat pública sotmesa a les normes del dret privat, sense perjudici de romandre sotmesa al control financer establert en la LGFP. La Llei de la seva creació és del 20 de setembre de 2007, iniciant la seva activitat l'1 de març de 2008 mitjançant l'assumpció de part de les funcions i serveis abans gestionats pel departament de turisme del Govern d'Andorra.

Per llei, la participació de l'Estat, a través del Govern, en el capital social d'Andorra Turisme ha de ser sempre com a mínim del 52%. En l'actualitat és del 100%, essent per tant una societat anònima unipersonal.

1.4. Marc jurídic

La normativa que regula l'activitat economicofinancera, pressupostària i comptable d'Andorra Turisme, SAU en el període fiscalitzat es conté, fonamentalment, en les següents disposicions:

- Llei general de les finances públiques de 19 de desembre de 1996.
- Llei 13/2007, del 20 de setembre, de creació de la societat pública Andorra Turisme, SA.
- Llei 20/2007, del 18 d'octubre, de societats anònimes i de responsabilitat limitada, modificada per la Llei 4/2008, del 15 de maig i per la Llei 93/2010, del 16 de desembre.
- Llei 30/2007, del 20 de desembre, de la comptabilitat dels empresaris, modificada per la Llei 8/2010, del 22 d'abril i per la Llei 26/2011, del 29 de desembre.
- Decret de 23 de juliol del 2008 pel qual s'aprova el Pla general de comptabilitat, modificat pel Decret del 15 de febrer del 2012.
- Llei 3/2014, del 23 de gener, del pressupost per a l'exercici del 2014.

1.5. Organització i control intern

El control intern és un procés integral de l'organització, responsabilitat dels òrgans de govern i direcció de l'entitat, dissenyat per afrontar els riscos i per aportar una seguretat raonable que en la consecució de la missió de l'ens s'assoleixen els objectius de:

- Execució ordenada, ètica, econòmica, eficient i efectiva de les operacions.
- Compliment de les obligacions de responsabilitat.
- Compliment de les lleis i regulació aplicable.
- Salvaguarda dels recursos per evitar pèrdues, mal ús o danys.

En els treballs de fiscalització s'han estudiat i avaluat aquells procediments del control intern que hem considerat necessaris atenent l'abast i la naturalesa del treball, sense que l'esmentat estudi hagi pretès identificar necessàriament totes les debilitats que puguin existir, motiu pel qual no expressem una opinió sobre el sistema de control intern de l'entitat. No obstant això, en el transcurs de l'informe es detallen aquelles observacions i recomanacions que han de possibilitar la millora dels procediments de control intern de l'entitat.

L'administració de la societat correspon al seu consell d'administració i la direcció executiva li correspon al gerent.

L'entitat no ha estat subjecta als controls per part de la intervenció general previstos en els articles 37, 39 i 42 de la LGFP i al control financer previst en l'article 43 dels seus estatuts.

2. FISCALITZACIÓ REALITZADA

2.1. Comptes anuals

Balanç

ACTIU	Exercici 2014	Exercici 2013	PASSIU	Exercici 2014	Exercici 2013
ACTIUS NO CORRENTS	434.924	571.515	PATRIMONI NET	331.162	1.345.916
Immobilitzat intangible	311.625	416.266	Capital	100.000	100.000
Despeses d'establiment	-	-	Capital	100.000	100.000
Despeses d'investigació i desenvolupament	-	-	Prima d'emissió	-	-
Fons de comerç	-	-	Reserves	38.957	38.957
Altres actius intangibles	311.625	416.266	Reserva legal	-	-
Immobilitzat tangible	116.466	144.604	Reserva de revaloració	-	-
Terrenys i construccions	-	-	Reserves estatutàries	-	-
Instal·lacions tècniques i altre immobilitzat material	116.466	144.604	Altres reserves	38.957	38.957
Immobilitzacions materials en curs i bestretes	-	-	Instruments de capital propis	-	-
Inversions immobiliàries	-	-	Resultats d'exercicis anteriors	-62.783.286	-46.920.191
Immobilitzat financer	6.833	10.645	Romanent	-	-
Empreses del grup i associades	-	-	Resultats negatius d'exercicis anteriors	-62.783.286	-46.920.191
Instruments de patrimoni	-	-	Altres aportacions de socis	79.874.896	63.990.245
Crèdits i comptes a cobrar	-	-	Resultat de l'exercici	-16.899.405	-15.863.095
Altres	-	-	Dividend a compte	-	-
Altres empreses	6.833	10.645	PASSIUS NO CORRENTS	-	-
Instruments de patrimoni	-	-	Provisions a llarg termini	-	-
Crèdits i comptes a cobrar	-	3.812	Deutes a llarg termini	-	-
Altres	6.833	6.833	Obligacions i altres valors negociables	-	-
			Deutes amb entitats de crèdit	-	-
			Altres	-	-
			Deutes amb empreses del grup i associades a LL/T	-	-
			Subvencions	-	-
ACTIUS CORRENTS	3.901.500	5.265.523	PASSIUS CORRENTS	4.005.262	4.491.122
Altres actius no corrents en venda	-	-	Passius vinculats amb altres actius no corrents en venda	-	-
Existències	-	-	Provisions a curt termini	-	-
Matèries primeres i consumibles	-	-	Deutes a curt termini	93.438	93.026
Productes en curs i fabricació	-	-	Obligacions i altres valors negociables	-	-
Productes acabats i mercaderies	-	-	Deutes amb entitats de crèdit	-	-
Bestretes a proveïdors	-	-	Derivats financers a curt termini	-	-
Altres	-	-	Altres	93.438	93.026
Crèdits i comptes per cobrar a curt termini	3.226.189	3.172.782	Deutes amb empreses del grup i associades a C/T	1.593	785
Clients per vendes i prestacions de serveis	509.291	424.882	Creditors comercials i altres comptes a pagar	3.894.919	4.381.999
Crèdits i comptes a cobrar en empreses grup i associades	2.716.898	2.747.900	Proveïdors	-	-
Resta de crèdits i comptes a cobrar	-	-	Empreses del grup i associades, creditores	-	-
Inversions financeres a curt termini	-	-	Creditors variis	3.894.919	4.381.999
En empreses del grup i associades	-	-	Bestretes de clients	-	-
Resta d'actius financers	-	-	Altres	-	-
Tresoreria	627.694	2.042.338	Ajustaments per periodificació	15.312	15.312
Ajustaments per periodificació	47.617	50.403			
TOTAL ACTIU	4.336.424	5.837.038	TOTAL PASSIU	4.336.424	5.837.038

Font: Andorra Turisme, SAU
(Imports en euros)

Compte de pèrdues i guanys

	Exercici 2014	Exercici 2013
Ingressos d'explotació		
Import net de la xifra de negocis	1.187.236	647.696
Variació d'existències de productes acabats i en curs de producció	-	-
Treballs realitzat per l'empresari per al seu immobilitzat	-	-
Altres ingressos d'explotació	154.811	153.360
Total ingressos d'explotació	1.342.047	801.056
Despeses d'explotació		
Consum de mercaderies, matèries primeres i altres materials	-14.685.196	-12.820.981
Despeses de personal	-1.105.935	-1.056.972
Sous, salaris i assimilats	-914.683	-870.046
Càrregues socials	-130.867	-126.072
Altres despeses de personal	-60.385	-60.854
Amortització, deteriorament, i resultats per venda o baixa de l'immobilitzat intangible i de l'immobilitzat tangible	-159.194	-142.356
Amortització	-159.194	-142.356
Deteriorament	-	-
Resultats per venda o baixa	-	-
Deteriorament del circulat	13.452	3.474
Existències	-	-
Crèdits i comptes a cobrar	1.301	3.474
Altres	12.151	-
Altres despeses d'explotació	-2.317.798	-2.662.398
Arrendaments i cànon	-164.094	-155.893
Reparacions i conservació	-117.512	-108.568
Serveis professionals independents	-1.266.097	-1.262.750
Subministraments	-34.783	-40.618
Tributs	-4.804	-4.786
Altres serveis exteriors	-730.508	-1.089.783
Total despeses d'explotació	-18.254.671	-16.679.233
Resultat d'explotació	-16.912.624	-15.878.177
Ingressos i despeses financeres		
Ingressos financers	2.012	6.316
De participacions en instruments de patrimoni	-	-
D'altres actius financers	2.012	6.316
Despeses financeres	-	-
Per deutes amb parts vinculades	-	-
Altres deutes	-	-
Variació de valor raonable en instruments financers de negociació	-1.496	-25
Diferències de canvi	182	-115
Deteriorament i resultats per venda o baixa d'actius financers	-	-
Deteriorament	-	-
Resultats per venda o baixa	-	-
Resultat financer	698	6.176
Resultat de les operacions	-16.911.926	-15.872.001
Altres ingressos i despeses no recurrents		
Altres ingressos no recurrents	22.342	10.221
Altres despeses no recurrents	-9.821	-1.315
Total altres ingressos i despeses no recurrents	12.521	8.906
Resultat abans d'impostos	-16.899.405	-15.863.095
Impost sobre societats	-	-
Resultat de l'exercici	-16.899.405	-15.863.095

Font: Andorra Turisme, SAU
(Imports en euros)

Estat de canvis del patrimoni net

	Capital	Reserva legal	Altres Reserves	Resultats d'exercicis anteriors	Altres aportacions de socis	Resultat de l'exercici	TOTAL PATRIMONI NET
Saldos a 31/12/2012	100.000	-	38.957	-33.292.416	47.717.633	-13.602.182	961.993
Ajustaments per canvis de criteri comptable 2012 i anteriors	-	-	-	-9.861	-	-	-9.861
Saldos a 01/01/2013	100.000	-	38.957	-33.302.277	47.717.633	-13.602.182	952.132
Resultat de l'exercici 2013	-	-	-	-	-	-15.863.095	-15.863.095
Ingressos i despeses reconeguts en Patrimoni Net	-	-	-	-	16.272.612	-	16.272.612
Distribució del resultat del 2012	-	-	-	-13.602.182	-	13.602.182	-
Distribució de dividends	-	-	-	-	-	-	-
Ampliacions/reduccions de capital	-	-	-	-	-	-	-
Altres moviments	-	-	-	-	-	-	-
Distribució del resultat	-	-	-	-13.602.182	-	13.602.182	-
Saldos a 31/12/2013	100.000	-	38.957	-46.904.458	63.990.245	-15.863.095	1.361.649
Ajustaments per canvis de criteri comptable 2013 i anteriors	-	-	-	-15.733	-	-	-15.733
Saldos a 01/01/2014	100.000	-	38.957	-46.920.191	63.990.245	-15.863.095	1.345.916
Resultat de l'exercici 2014	-	-	-	-	-	-16.899.405	-16.899.405
Ingressos i despeses reconeguts en Patrimoni Net	-	-	-	-	15.884.651	-	15.884.651
Distribució del resultat del 2013	-	-	-	-15.863.095	-	15.863.095	-
Distribució de dividends	-	-	-	-	-	-	-
Ampliacions/reduccions de capital	-	-	-	-	-	-	-
Altres moviments	-	-	-	-	-	-	-
Distribució del resultat	-	-	-	-15.863.095	-	15.863.095	-
Saldos a 31/12/2014	100.000	-	38.957	-62.783.286	79.874.896	-16.899.405	331.162

Font: Andorra Turisme, SAU
(Imports en euros)

Estat de flux d'efectiu

FLUXOS D'EFECTIU DE LES ACTIVITATS D'EXPLOTACIÓ	EXERCICI 2014	EXERCICI 2013
Resultat de l'exercici	-16.899.405	-15.863.095
Ajustaments del resultat	158.495	123.800
Amortització d'immobilitzat intangible i tangible	159.193	142.356
Correccions valoratives per deteriorament	-	-
Variació de les provisions	-	-3.474
Imputació de subvencions	-	-
Resultats per baixes i alienacions d'immobilitzat tangible/intangible	-	-
Resultats per baixes i alienacions d'immobilitzat financer	-	-
Ingressos financers	-2.012	-6.316
Despeses financeres	1.496	-
Diferències de canvi	-182	115
Variació de valor raonable en instruments financers	-	25
Altres ingressos i despeses	-	-8.906
Canvis en el capital corrent de:	-533.475	-4.020.495
Existències	-	-
Deutors i altres comptes a cobrar	-52.136	-2.820.876
Altres actius corrents	2.786	-40.316
Creditors i altres comptes a pagar	-486.666	-931.191
Altres passius corrents	-	-228.112
Altres actius i passius no corrents	2.541	-
Altres fluxos d'efectiu de les activitats d'explotació	698	6.316
Pagaments d'interessos	-	-
Cobraments de dividends	-	-
Cobraments d'interessos	2.194	6.316
Cobriment (pagaments) per impostos de beneficis	-	-
Altres pagaments (cobrament)	-1.496	-
Fluxos d'efectiu de les activitats ordinàries	-17.273.687	-19.753.474
FLUXOS D'EFECTIU DE LES ACTIVITATS D'INVERSIÓ		
Pagaments per inversions	-26.416	-407.290
Empreses del grup i associades	-	-
Immobilitzat intangible	-2.776	-344.748
Immobilitzat tangible	-23.640	-62.542
Inversions immobiliàries	-	-
Altres actius financers	-	-
Altres actius no corrents en venda	-	-
Altres actius	-	-
Cobraments per desinversions	-	315.460
Empreses del grup i associades	-	-
Immobilitzat intangible	-	316.460
Immobilitzat tangible	-	-
Inversions immobiliàries	-	-
Altres actius financers	-	-1.000
Altres actius no corrents en venda	-	-
Altres actius	-	-
Fluxos d'efectiu de les activitats d'inversió	-26.416	-91.830
FLUXOS D'EFECTIU DE LES ACTIVITATS D'EXPLOTACIÓ		
Cobraments i pagaments per instruments de patrimoni	15.884.651	16.272.612
Emissions d'instruments de patrimoni	-	-
Amortització d'instruments de patrimoni	-	-
Adquisició d'instruments de patrimoni	-	-
Alienació d'instruments de patrimoni	-	-
Aportacions de socis	15.884.651	16.272.612
Cobraments i pagaments per instruments de passiu financer	808	620
Emissió:	808	620
Obligacions i valors similars	-	-
Deutes amb entitats de crèdit	-	-
Deutes amb empreses del grup i associades	808	620
Altres	-	-
Devolució i amortització de:	-	-
Obligacions i valors similars	-	-
Deutes amb entitats de crèdit	-	-
Deutes amb empreses del grup i associades	-	-
Altres	-	-
Pagaments per dividend i remuneracions d'altres instruments de patrimoni	-	-
Dividends	-	-
Remuneracions d'altres instruments de patrimoni	-	-
Fluxos d'efectiu de les activitats de finançament	15.885.459	16.273.232
EFFECTE DE LES VARIACIONS DE TIPUS DE CANVI	-	-115
AUGMENT/DISMINUCIÓ NETA DE L'EFECTIU O EQUIVALENTS	-1.414.644	-3.572.187
Efectiu o equivalents al inici del període	2.042.338	5.614.525
Efectiu o equivalents al final del període	627.694	2.042.338

Font: Andorra Turisme, SAU
(Imports en euros)

2.1.1. Immobilitzat

Els moviments d'immobilitzat intangible que s'han produït durant l'exercici es resumeixen de la següent manera:

Descripció	Saldo a 31/12/2013	Ajust. per canvi criteri compt.	Saldo a 01/01/2014	Altes	Traspassos	Saldo a 31/12/2014
Aplicacions informàtiques	518.535	-	518.535	2.776	-	521.311
Altres immobilitzat intangible	24.498	-	24.498	-	-	24.498
Bestretes per immobilitzat intangible	-	-	-	-	-	-
Immobilitzat intangible brut	543.033	-	543.033	2.776	-	545.809
Aplicacions informàtiques	-115.167	-	-115.167	-103.988	-	-219.155
Altres immobilitzat intangible	-11.600	-	-11.600	-3.429	-	-15.029
Amortització acumulada	-126.767	-	-126.767	-107.417	-	-234.184
Valor net comptable	416.266	-	416.266	-104.641	-	311.625

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació d'Andorra Turisme, SAU
(Imports en euros)

Els moviments d'immobilitzat tangible que s'han produït durant l'exercici es resumeixen de la següent manera:

Descripció	Saldo a 31/12/2013	Ajust. per canvi criteri compt.	Saldo a 01/01/2014	Altes	Baixes	Saldo a 31/12/2014
Instal·lacions tècniques	62.753	-	62.753	6.760	-	69.513
Mobiliari	90.639	-	90.639	-	-	90.639
Equips per a processos d'informació	159.742	-	159.742	16.880	-	176.622
Altres immobilitzat tangible	5.211	-	5.211	-	-	5.211
Immobilitzat tangible brut	318.345	-	318.345	23.640	-	341.985
Instal·lacions tècniques	-14.411	-	-14.411	-8.164	-	-22.576
Mobiliari	-48.594	-	-48.594	-14.499	-	-63.093
Equips per a processos d'informació	-107.209	-	-107.209	-28.120	-	-135.330
Altres immobilitzat tangible	-3.527	-	-3.527	-993	-	-4.520
Amortització acumulada	-173.741	-	-173.741	-51.776	-	-225.519
Valor net comptable	144.604	-	144.604	-28.136	-	116.466

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació d'Andorra Turisme, SAU
(Imports en euros)

El detall de l'immobilitzat financer és el següent:

Descripció	Saldo a 31/12/2014	Saldo a 31/12/2013	Variació
ISI suportat béns d'inversió	-	3.812	-3.812
Dipòsit lloguer	6.833	6.833	-
Total	6.833	10.645	-3.812

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació d'Andorra Turisme, SAU
(Imports en euros)

2.1.2. Crèdits i comptes per cobrar a curt termini

El desglossament de l'epígraf de crèdits i comptes per cobrar a curt termini es resumeix en el quadre següent:

Descripció	Saldo a 31/12/2014	Saldo a 31/12/2013	Variació
Clients per prestació de serveis	249.888	246.172	3.716
Crèdits i comptes a cobrar empreses grup	2.716.898	2.747.900	-31.002
Administracions Publiques deutora	259.403	178.710	80.693
Clients de dubtós cobrament	15.617	19.526	-3.909
Provisió per insolvència	-15.617	-19.526	3.909
Total	3.226.189	3.172.782	53.407

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació d'Andorra Turisme, SAU
(Imports en euros)

2.1.3. Tresoreria i comptes financers

El detall dels saldos que componen la rúbrica de tresoreria és el següent:

Descripció	Saldo a 31/12/2014	Saldo a 31/12/2013	Variació
Caixa efectiu	2.589	1.824	765
Bancs i institucions de crèdits	400.057	1.814.786	-1.414.729
Bancs i institucions de crèdits (en divisa)	2.096	1.845	251
Altres actius líquids equivalents	222.952	223.883	-931
Total	627.694	2.042.338	-1.414.644

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació d'Andorra Turisme, SAU
(Imports en euros)

De la revisió d'aquest apartat en deriven les observacions següents:

Mancomunació de signatures

D'acord amb la informació analitzada per a la realització d'operacions d'import inferior a 100.000 euros, el gerent de la societat pot operar lliurement, sense ser necessària la signatura d'una altra persona. A partir d'aquesta quantia és necessària també la signatura del president del consell d'administració o qualsevol altre membre del consell d'administració.

Per tant continua sense complir-se el principi de mancomunació que ha de regir en la gestió de fons públics i es recomana adoptar procediments de pagament que respectin aquest principi.

2.1.4. Ajustaments per periodificació

El desglossament d'aquest epígraf és el següent:

Descripció	Saldo a 31/12/2014	Saldo a 31/12/2013	Variació
Despeses anticipades	47.617	50.403	-2.786
Total	47.617	50.403	-2.786

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació d'Andorra Turisme, SAU
(Imports en euros)

2.1.5. Patrimoni net

Els moviments del patrimoni net que s'han produït durant l'exercici es resumeixen de la següent manera:

Descripció	Saldo a 31/12/2013	Aplicació del resultat	Resultat de l'exercici	Ing. i desp. Reconeguts en PN	Saldo a 31/12/2014
Capital social	100.000	-	-	-	100.000
Reserva legal	-	-	-	-	-
Altres reserves	38.957	-	-	-	38.957
Aportacions de socis o propietaris	63.990.245	-	-	15.884.651	79.874.896
Resultats negatius d'anys anteriors	-46.920.191	-15.863.095	-	-	-62.783.286
Resultat de l'exercici 2013	-15.863.095	15.863.095	-	-	-
Resultat de l'exercici 2014	-	-	-16.899.405	-	-16.899.405
Total	1.345.916	-	-16.899.405	15.884.651	331.162

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació d'Andorra Turisme, SAU
(Imports en euros)

Els comptes anuals de 2014 incorporen rectificacions per errades en els comptes d'exercicis anteriors per ajustament de saldos deutors i creditors els quals s'han enregistrat amb càrrec a resultats d'exercicis anteriors, amb un efecte net de 15.733 euros modificant, en la presentació de comptes, els saldos inicials de l'exercici.

De la revisió d'aquest apartat en deriven les observacions següents:

Adaptació dels estatuts a la Llei de societats anònimes i de responsabilitat limitada

L'entitat té pendent l'adaptació dels seus estatuts a la Llei 20/2007, del 18 d'octubre, de societats anònimes i de responsabilitat limitada, pel que fa al tractament de les reserves legals, incomplint el termini previst en l'esmentada Llei per a aquesta adaptació.

2.1.6. Creditors comercials i altres comptes a pagar

El detall d'aquest apartat és el següent:

Descripció	Saldo a 31/12/2014	Saldo a 31/12/2013	Variació
Creditors comercials	3.886.896	4.296.779	-409.883
Altres deutes a curt termini	8.023	8.632	-609
Remuneracions pendents de pagament	-	76.588	-76.588
Total	3.894.919	4.381.999	-487.080

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació d'Andorra Turisme, SAU
(Imports en euros)

2.1.7. Ingressos d'exploació

El desglossament d'aquest epígraf es resumeix en el quadre següent:

Descripció	Saldo 2014	Saldo 2013	Variació
Import net de la xifra de negoci	1.187.236	647.696	539.540
Altres ingressos d'exploació	154.811	153.360	1.451
Ingressos procedents dels Comuns	154.000	150.500	3.500
Comissions vendes entrades Caldea	538	784	-246
Ingressos procedents dels Comuns	273	2.076	-1.803
Total	1.342.047	801.056	540.991

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació d'Andorra Turisme, SAU
(Imports en euros)

De la revisió d'aquest apartat en deriven les observacions següents:

Debilitat de control intern en la venda de marxandatge

Andorra Turisme no té establerts procediments eficaços que permetin avaluar la raonabilitat dels ingressos d'activitats accessòries que ha dut a terme, com la venda d'articles de marxandatge. Es recomana adoptar procediments de control que permetin garantir la integritat dels ingressos en relació amb les vendes efectuades i les existències.

2.1.8. Altres ingressos i despeses no recurrents

Aquesta rúbrica comptable presenta el següent detall a 31 de desembre de 2014:

Descripció	Saldo 2014	Saldo 2013	Variació
Ingressos excepcionals	22.342	10.221	12.121
Despeses excepcionals	-9.821	-1.315	-8.506
Total	12.521	8.906	3.615

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació d'Andorra Turisme, SAU
(Imports en euros)

2.1.9. Despeses de personal

El detall de les despeses de personal és com segueix:

Descripció	Saldo 2014	Saldo 2013	Variació
Sous, salaris i assimilats	914.683	870.046	44.637
Càrregues socials	130.867	126.072	4.795
Altres despeses de personal	60.385	60.854	-469
Total	1.105.935	1.056.972	48.963

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació d'Andorra Turisme, SAU
(Imports en euros)

2.1.10. Consum de mercaderies, matèries primes i altres materials

El desglossament d'aquest epígraf presenta el següent detall:

Descripció	Saldo 2014	Saldo 2013	Variació
Consum de mercaderies, matèries prim. i altres materials	14.685.196	12.820.981	1.864.215
Total	14.685.196	12.820.981	1.864.215

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació d'Andorra Turisme, SAU
(Imports en euros)

2.1.11. Despeses de serveis exteriors

El desglossament de les despeses de serveis exteriors presenta el següent detall:

Descripció	Saldo 2014	Saldo 2013	Variació
Arrendaments i cànons	164.094	155.893	8.201
Reparacions i conservació	117.512	108.568	8.944
Serveis professionals independents	1.266.097	1.262.750	3.347
Subministraments	34.783	40.618	-5.835
Tributs	4.804	4.786	18
Altres serveis exteriors	730.508	1.089.783	-359.275
Total	2.317.798	2.662.398	-344.600

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació d'Andorra Turisme, SAU
(Imports en euros)

2.2. Execució del programa d'actuació, inversió i finançament

D'acord amb els requeriments dels seus estatuts Andorra Turisme, SAU presenta una liquidació de pressupost en la que es comparen les previsions inicials aprovades per la llei del pressupost general per a l'exercici fiscalitzat, amb les xifres que deriven de la seva comptabilitat.

Liquidació del pressupost

Compte	Pressupost inicial	Reconduïts	Moviments de crèdit	Pressupost final	Pressupost liquidat	Diferència
(1) Despeses de personal	1.175.634	-	-	1.175.634	1.105.935	69.699
(2) Consum de béns corrents i serveis	15.216.883	-	-	15.216.883	16.957.985	-1.741.102
(3) Despeses financeres	5.005	-	-	5.005	1.565	3.440
(6) Inversions reals	136.362	-	-	136.362	26.416	100.946
(7) Transferències de capital	-	-	-	-	-	-
Total despeses	16.533.884	-	-	16.533.884	18.091.901	-1.567.017

Compte	Pressupost inicial	Reconduïts	Moviments de crèdit	Pressupost final	Pressupost liquidat	Diferència
(4) Transferències corrents	15.858.522	-	-	15.858.522	15.858.522	-
(5) Ingressos patrimonials	639.000	-	-	639.000	1.344.310	-705.310
(7) Transferències de capital	36.362	-	-	36.362	26.129	10.233
(8) Actius financers	-	-	-	-	-	-
Total ingressos	16.533.884	-	-	16.533.884	17.228.961	-695.077
Resultat Pressupostari					-862.940	

Font: Andorra Turisme, SAU
(Imports en euros)

De la revisió d'aquests apartats se'n deriven les observacions següents:

Adquisició de compromisos de despesa sense finançament

L'entitat ha excedit els recursos aportats per l'Administració general i els obtinguts en l'exercici de la seva activitat en la quantia de 862.940 euros, sense que consti que disposi d'autorització legal o administrativa per a fer-ho.

Atès que aquest dèficit no disposa d'un finançament específic, comporta que s'hagi donat ús als excedents de la societat d'exercicis anteriors sense donar compliment al que preceptua l'article 18.1 de la Llei del pressupost per a l'exercici i la regulació equivalent d'exercicis anteriors.

De l'import anterior, la quantitat de 700.000 euros deriva de l'acord del consell d'administració pel qual s'autoritza un patrocini del Basquet Club d'Andorra, per 500.000 euros i a l'Andorra Red Music per la quantia restant. Segons es manifesta en l'acta del consell, la primera de les aportacions és fruit d'un mandat del Govern, l'existència del qual no hem pogut evidenciar.

2.3. Altres aspectes a destacar

Així mateix, de la revisió efectuada s'han observat els següents aspectes a fer menció:

Manca de control pressupostari

La disposició addicional quarta de la Llei 3/2014, del 23 de gener, del pressupost per a l'exercici del 2014, estableix entre altres disposicions, que *el Govern ha d'aprovar, mitjançant un reglament, anualment i durant el primer trimestre de l'any posterior a l'any de tancament pressupostari, a proposta de la Intervenció General amb la conformitat prèvia del ministre encarregat de les finances, un programa de control pressupostari que determini les entitats parapúbliques o de dret públic, les societats públiques participades per l'Administració general amb incidència sobre les finances públiques i les entitats privades que reben subvencions, préstecs, avals i altres ajuts a càrrec del pressupost general, que estiguin subjectes al control pressupostari, així com la modalitat i l'abast de control a la qual estiguin subjectes.*

Per decret de 26 de març de 2014 s'ha establert el programa per a l'exercici 2014 d'acord amb el qual Andorra Turisme, SAU ha quedat subjecte a control pressupostari en les modalitats de control financer i d'oportunitat econòmica. Tot i el regulat en el reglament anterior, no consta que la intervenció general hagi dut a terme els preceptius controls que estableix la LGFP en els articles 38 i 39.

Tampoc ha estat sotmesa a una auditoria de comptes que preveu l'article 43 dels estatuts de la societat.

2.4. Evolució de les magnituds i ratis principals

Es presenta a continuació l'evolució de les magnituds i ratis principals de la gestió economicofinancera de l'entitat:

Resum pressupost inicial d'ingressos

Pressupost d'ingressos	Pressupost 2008 (*)	Pressupost 2009	Pressupost 2010 (*) (**)	Pressupost 2011 (**)	Pressupost 2012	Pressupost 2013	Pressupost 2014
4. Transferències corrents	-	8.506.088	-	8.506.090	14.000.000	16.231.855	15.858.522
5. Ingressos patrimonials	-	449.500	-	449.500	528.424	479.000	639.000
Ingressos corrents	-	8.955.588	-	8.955.590	14.528.424	16.710.855	16.497.522
7. Transferències de capital	-	5.900	-	-	38.476	42.647	36.362
8. Actius financers	-	-	-	-	848.735	-	-
Ingressos de capital	-	5.900	-	-	887.211	42.647	36.362
Total ingressos	-	8.961.488	-	8.955.590	15.415.635	16.753.502	16.533.884

(*) Tal i com s'explica en els informes corresponents, l'entitat no ha presentat el pressupost inicial

(**) Pròrroga pressupostària

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació d'Andorra Turisme, SAU

(Imports en euros)

Resum pressupost inicial de despeses

Pressupost de despeses	Pressupost 2008 (*)	Pressupost 2009	Pressupost 2010 (*) (**)	Pressupost 2011 (**)	Pressupost 2012	Pressupost 2013	Pressupost 2014
1. Despeses de personal	-	687.144	-	687.150	982.955	1.174.460	1.175.634
2. Consum de béns corrents i serveis	-	8.267.444	-	8.267.440	13.486.305	15.460.247	15.216.883
3. Despeses financeres	-	1.000	-	1.000	5.135	5.000	5.005
Despeses corrents	-	8.955.588	-	8.955.590	14.474.395	16.639.707	16.397.522
6. Inversions reals	-	5.900	-	-	38.500	113.795	136.362
7. Transferències de capital	-	-	-	-	902.740	-	-
Despeses de capital	-	5.900	-	-	941.240	113.795	136.362
Total despeses	-	8.961.488	-	8.955.590	15.415.635	16.753.502	16.533.884

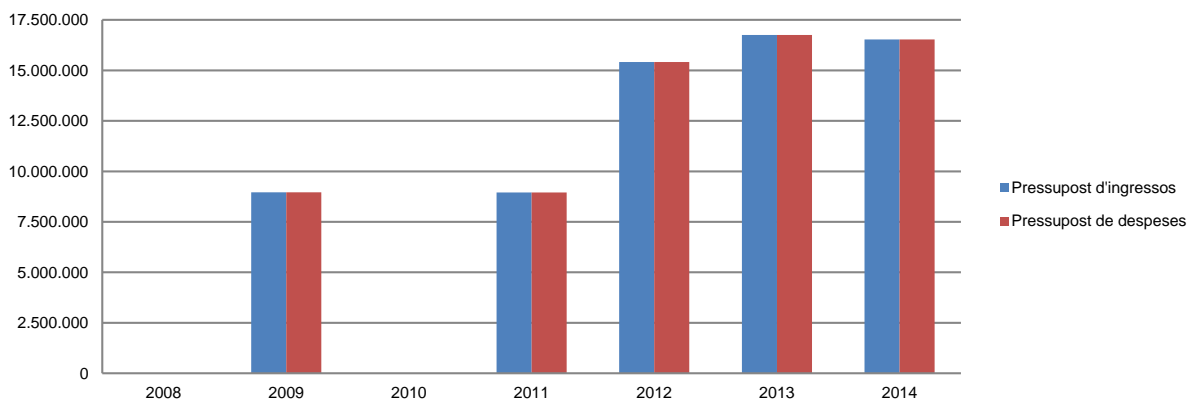
(*) Tal i com s'explica en els informes corresponents, l'entitat no ha presentat el pressupost inicial

(**) Pròrroga pressupostària

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació d'Andorra Turisme, SAU

(Imports en euros)

Evolució del pressupost

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació d'Andorra Turisme, SAU

(Imports en euros)

Resum de la liquidació del pressupost d'ingressos

Pressupost d'ingressos	Liquidat 2008	Liquidat 2009	Liquidat 2010 (*)	Liquidat 2011	Liquidat 2012	Liquidat 2013	Liquidat 2014
4. Transferències corrents	9.924.286	8.356.942	-	8.574.185	14.000.000	16.231.855	15.858.522
5. Ingressos patrimonials	130.217	1.119.612	-	392.937	701.827	822.683	1.344.310
Ingressos corrents	10.054.503	9.476.554	-	8.967.122	14.701.827	17.054.538	17.202.832
7. Transferències de capital	37.176	5.797	-	-	38.476	40.757	26.129
Ingressos de capital	37.176	5.797	-	-	38.476	40.757	26.129
Total ingressos	10.091.679	9.482.351	-	8.967.122	14.740.303	17.095.295	17.228.961

(*) Tal i com s'explica en l'informe corresponent, l'entitat no ha presentat la liquidació del pressupost

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació d'Andorra Turisme, SAU

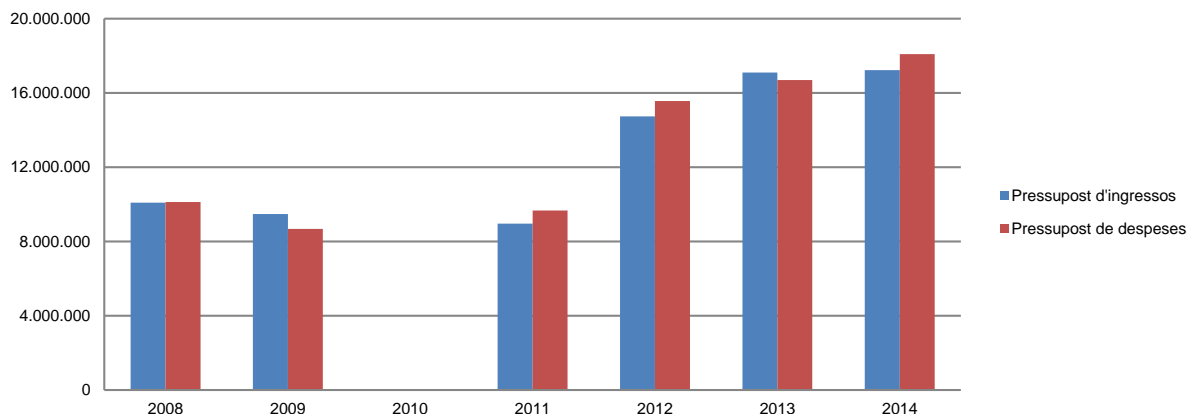
(Imports en euros)

Resum de la liquidació del pressupost de despeses

Pressupost de despeses	Liquidat 2008	Liquidat 2009	Liquidat 2010 (*)	Liquidat 2011	Liquidat 2012	Liquidat 2013	Liquidat 2014
1. Despeses de personal	488.037	608.550	-	793.895	975.041	1.056.972	1.105.935
2. Consum de béns corrents i serveis	9.604.370	8.048.976	-	8.800.335	13.183.641	15.533.782	16.957.985
3. Despeses financeres	987	2.337	-	3.590	-	140	1.565
Despeses corrents	10.093.394	8.659.863	-	9.597.820	14.158.682	16.590.894	18.065.485
6. Inversions reals	37.176	20.001	-	69.750	501.363	106.896	26.416
7. Transferències de capital	-	-	-	-	902.740	-	-
Despeses de capital	37.176	20.001	-	69.750	1.404.103	106.896	26.416
Total despeses	10.130.570	8.679.864	-	9.667.570	15.562.785	16.697.790	18.091.901

(*) Tal i com s'explica en l'informe corresponent, l'entitat no ha presentat la liquidació del pressupost
Font: Elaboració pròpia a partir d'informació d'Andorra Turisme, SAU
(Imports en euros)

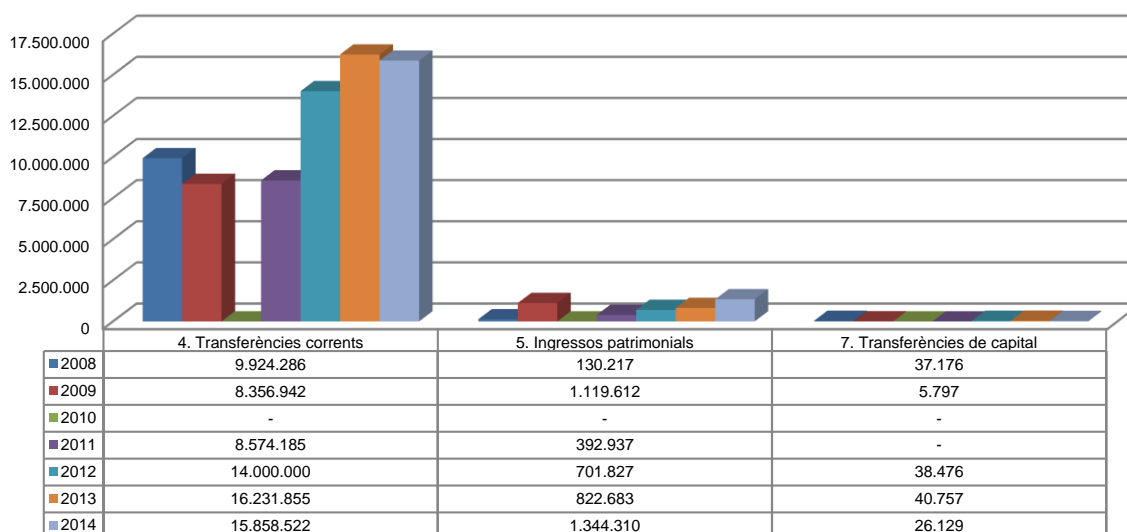
Evolució liquidació del pressupost

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació d'Andorra Turisme, SAU
(Imports en euros)

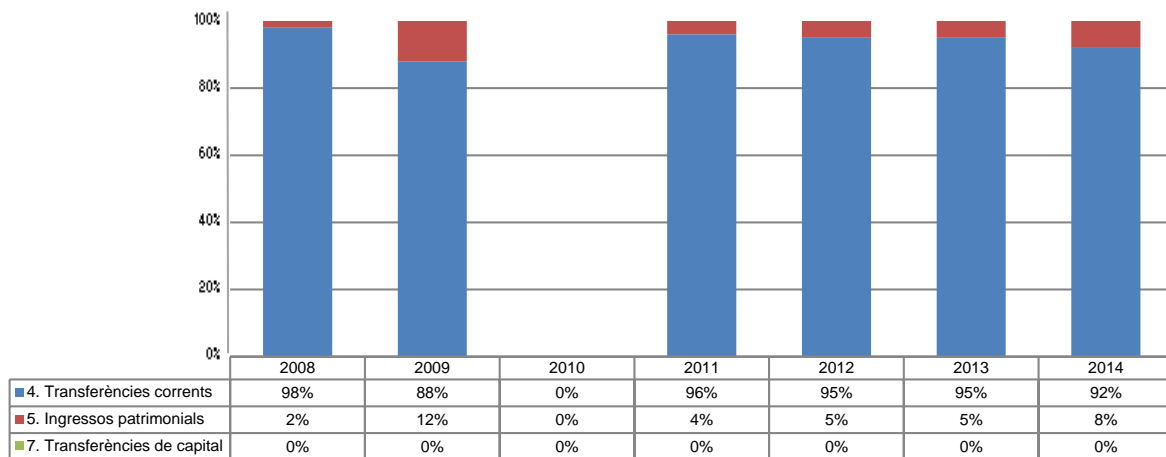
La distribució de les liquidacions d'ingressos i despeses dels darrers exercicis es representa gràficament en els quadres següents:

Liquidació pressupost ingressos valor absolut

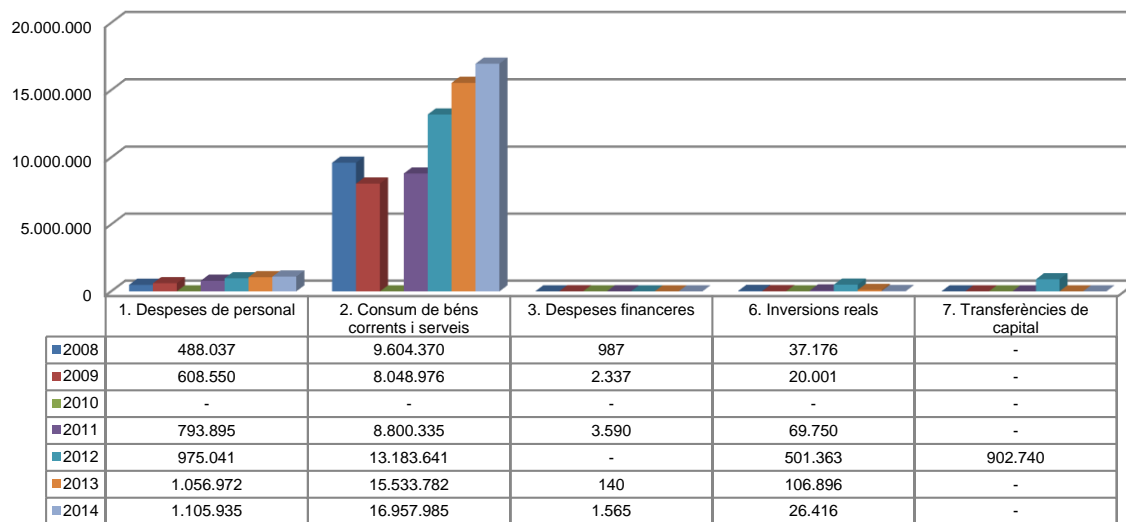
Font: Elaboració pròpia a partir d'informació d'Andorra Turisme, SAU
(Imports en euros)

Liquidació pressupost ingressos valor relatiu

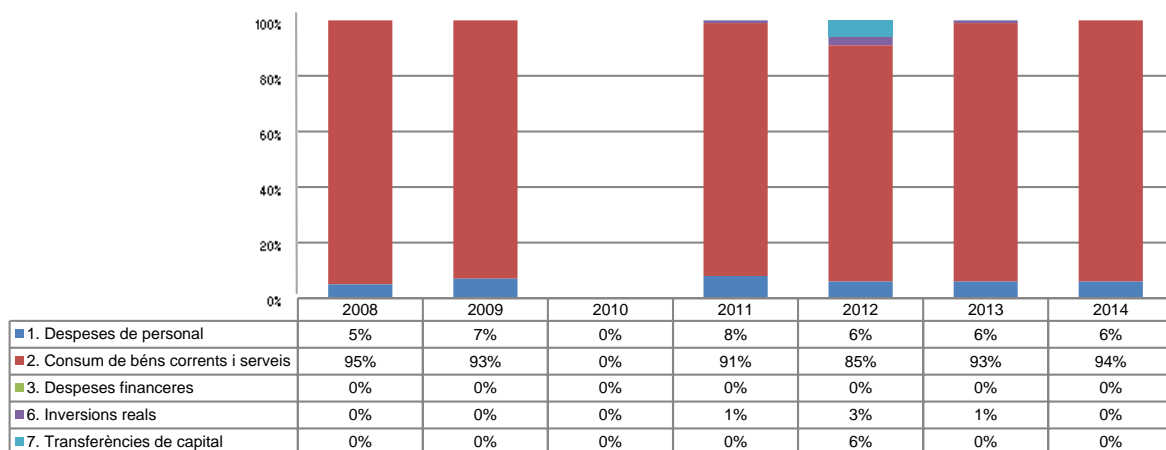
Font: Elaboració pròpia a partir d'informació d'Andorra Turisme, SAU

Liquidació pressupost despeses valor absolut

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació d'Andorra Turisme, SAU
(Imports en euros)

Liquidació pressupost despeses valor relatiu

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació d'Andorra Turisme, SAU

Resultat pressupostari

Es presenta a continuació l'evolució del resultat pressupostari:

Descripció	2008	2009	2010 (*)	2011	2012	2013	2014
Total ingressos liquidats	10.091.679	9.482.351	-	8.967.122	14.740.303	17.095.295	17.228.961
Total despeses liquidades	10.130.570	8.679.864	-	9.667.570	15.562.785	16.697.790	18.091.901
Resultat pressupostari	-38.891	802.487	-	-700.448	-822.482	397.505	-862.940

(*) Tal i com s'explica en l'informe corresponent, l'entitat no ha presentat la liquidació del pressupost

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació d'Andorra Turisme, SAU

(Imports en euros)

Indicadors i ratis

Ratis de liquiditat			Exercici 2010	Exercici 2011	Exercici 2012	Exercici 2013	Exercici 2014
Fons de maniobra (Hauria de tenir valor positiu)	=	Actiu corrent - Passiu corrent	2.001.919	1.231.017	342.980	774.401	-103.762
Rati de liquiditat (El valor hauria fluctuar entre el 150% i 200%)	=	Actiu corrent Passiu corrent	160,8%	135,1%	106,1%	117,2%	97,4%
Rati de tresoreria (Valor pròxim al 100%)	=	Efectiu i altres actius líquids equivalents Passiu corrent	3,6%	80,9%	99,5%	45,5%	15,7%
Indicadors			Exercici 2010	Exercici 2011	Exercici 2012	Exercici 2013	Exercici 2014
Indicadors de subvencions (% de subvencions sobre els ingressos d'explotació)	=	Altres Ingressos d'explotació Ingressos d'explotació	87,9%	96,2%	25,5%	19,1%	11,5%
Indicador de xifra de negoci (% de la xifra de negoci sobre els ingressos d'explotació)	=	Import net de la xifra de negoci Ingressos d'explotació	12,1%	3,8%	74,5%	80,9%	88,5%
Indicador de consum (% de les despeses de consum de mercaderies, matèries primes i altres materials, respecte al total de les despeses d'explotació)	=	Consum de mercaderies, matèries primes i altres materials Despeses d'explotació	78,2%	77,7%	76,5%	76,9%	80,4%
Ratis de rendibilitat			Exercici 2010	Exercici 2011	Exercici 2012	Exercici 2013	Exercici 2014
Rendibilitat financera (Taxes més elevades indiquen una major rendibilitat del patrimoni propietat dels accionistes)	=	Benefici net Patrimoni net	25,3%	-49,5%	-1.414,0%	-1.178,6%	-5.103,1%
Rendibilitat econòmica (Taxes més elevades indiquen una major productivitat de l'actiu)	=	Benefici abans d'impostos Actiu total	10,2%	-15,1%	-205,9%	-271,8%	-389,7%
Terminis de cobrament i pagament			Exercici 2010	Exercici 2011	Exercici 2012	Exercici 2013	Exercici 2014
Termini de cobrament x dies (Mesura els dies que de mitjana l'empresa està trigant a cobrar els seus crèdits i comptes a curt termini)	=	Crèdits i comptes per cobrar a curt termini x 365 Ingressos d'explotació	49	69	188	194	139
Termini de pagament x dies (Mesura els dies que de mitjana l'empresa està trigant a pagar als seus creditors)	=	Creditors x 365 Despeses d'explotació	122	131	135	96	78
Ratis d'endeutament			Exercici 2010	Exercici 2011	Exercici 2012	Exercici 2013	Exercici 2014
Rati d'endeutament (Deutes totals de l'entitat respecte al total dels recursos obtinguts)	=	Passiu corrent i no corrent Total patrimoni net i passiu	59,4%	69,4%	85,4%	76,9%	92,4%
Rati de qualitat del deute (Pes dels creditors a llarg termini en el total de creditors)	=	Passiu corrent Passiu corrent i no corrent	99,0%	99,4%	100,0%	100,0%	100,0%
Rati de despeses financeres (Si és superior al 50% ens alerta que les despeses financeres són excessives)	=	Despeses financeres Ingressos d'explotació	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Ratis de rotació			Exercici 2010	Exercici 2011	Exercici 2012	Exercici 2013	Exercici 2014
Rati de rotació de deutors (Freqüència de recuperació dels comptes per cobrar. Com més rotació de deutors, més beneficis per a l'empresa)	=	Ingressos d'explotació Crèdits i comptes per cobrar a curt termini	7	5	2	2	3
Rati de rotació de creditors (Freqüència de pagament als creditors)	=	Despeses d'explotació Creditors	3	3	3	4	5

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació d'Andorra Turisme, SAU

(Imports en euros)

3. OBSERVACIONS I RECOMANACIONS

Relatives a l'execució del programa d'actuació, inversió i finançament

- L'entitat ha fet ús dels recursos generats en exercicis anteriors per a finançar l'excés de despesa de l'exercici 2014, per import de 862.940 euros, sense que el procediment utilitzat s'ajusti als previstos en la LGFP o en la Llei del pressupost per a l'exercici del 2014. (nota 2.2)

4. OBSERVACIONS I RECOMANACIONS D'ANYS ANTERIORS

Les observacions i recomanacions formulades en exercicis anteriors, que deriven de fets que segueixen pendents o de pràctiques que s'han mantingut en aquest exercici, amb les corresponents matisacions o actualitzacions, en el cas que n'hi hagi, es recullen a continuació:

Altres observacions

- L'entitat no té implantat un procediment de mancomunació de signatures per a la totalitat dels pagaments de la societat, fet que comporta una debilitat de control intern. (nota 2.1.3)
- L'entitat té pendent l'adaptació dels seus estatuts a la Llei 20/2007, del 18 d'octubre, de societats anònimes i de responsabilitat limitada, pel que fa al tractament de les reserves legals, incomplint el termini previst en l'esmentada Llei per a aquesta adaptació. (nota 2.1.5)
- L'entitat no ha estat sotmesa a procediments de control financer i d'oportunitat econòmica previstos pels articles 38 i 39 de la LGFP, tot i haver estat inclosa en el programa de control pressupostari establert per decret de 26 de març de 2014. Tampoc ha estat sotmesa a una auditoria de comptes, tal com preveu l'article 43 dels seus estatuts. (nota 2.3)

5. CONCLUSIONS

De les verificacions efectuades d'acord amb procediments d'auditoria es desprèn que, excepte per les conseqüències que es deriven de les observacions contingudes en els apartats 3 i 4, els comptes anuals sotmesos a fiscalització expressen, en tots els aspectes significatius, la imatge fidel del patrimoni i de la situació financera de la societat Andorra Turisme, SAU a 31 de desembre de 2014, dels resultats de les seves operacions i dels seus fluxos d'efectiu, i contenen, juntament amb la memòria que els acompanya, la informació necessària i suficient per a la seva interpretació i comprensió adequada, de conformitat amb els principis i normes comptables generalment acceptats, recollits en el marc normatiu d'informació financera que resulta d'aplicació.

6. AL·LEGACIONS

D'acord amb allò que preveuen els articles 3 i 10 de la Llei del Tribunal de Comptes es va trametre a Andorra Turisme, SAU el present informe per tal que pogués presentar les al·legacions que considerés oportunes.

Es transcriu a continuació la resposta rebuda:

Andorra Turisme

Andorra la Vella , 05 de novembre de 2015

Sr. Carles SANTACREU COMA
President del Tribunal de Comptes
C/ Dr. Vilanova 15 - 17
Nova seu del Consell General, planta -3
AD500 Andorra la Vella

TRIBUNAL DE COMPTES
REGISTRE D'ENTRADA
Data d'entrada: <u>6/11/15</u>
Hora d'entrada: <u>13'25h.</u>
Núm.: <u>153-15</u>

Distingit Senyor,

Donant seguida a la vostra comunicació del proppassat 23 d'octubre del 2015, i dintre del termini acordat de 15 dies, i segons el que preveuen els articles 3 i 10 de la Llei del Tribunal de Comptes, em plau fer-vos arribar les al·legacions a les observacions i recomanacions del Tribunal de Comptes respecte al tancament de l'any 2014.

OBSERVACIONS I RECOMANACIONS

Relatives a l'execució del programa d'actuació, inversió i finançament

L'entitat ha fet ús dels recursos generats en exercicis anteriors per a finançar l'excés de despesa de l'exercici 2014, per import de 862.940 euros, sense que el procediment utilitzat s'ajusti als previstos en la LGFP o en la Llei del pressupost per a l'exercici de 2014. (nota 2.2)

Si bé és cert que Andorra Turisme ha utilitzat excedents d'exercicis anteriors per finançar les despeses excedentàries de l'exercici 2014, la societat disposa d'una autorització del Consell d'Administració i de l'accionista únic (Govern d'Andorra) autoritzant l'esmentada despesa. Entenem la recomanació del tribunal de comptes com a merament formal i en prenem bona nota per implementar-la en futures ocasions.

B.B.

OBSERVACIONS I RECOMANACIONS D'ANYS ANTERIORS

Altres aspectes

L'entitat no té implantat un procediment de mancomunació de signatures per a la totalitat dels pagaments de la societat, fet que comporta una debilitat de control intern. (nota 2.1.3)

Durant l'exercici 2012, es va establir el procediment de signatures de la societat: fins a un import de 100.000 euros, el Gerent de la societat signa de forma individual. Per imports superiors, la signatura és mancomunada entre el Sr. Ministre de Turisme i el Gerent d'Andorra Turisme, SAU. Entenem la necessitat d'establir mecanismes de control intern que assegurin la salvaguarda dels actius. No obstant això, no compartim que la mancomunació de signatures s'hagi d'implementar per "la totalitat de pagaments de la societat" ja que aquest fet pot portar conseqüències com excés de burocràcia. Entenem que el nivell de control establert preveu un correcte equilibri per assolir ambdós objectius.

L'entitat té pendent l'adaptació dels seus estatuts a la Llei 20/2007, del 18 d'octubre, de Societats Anònimes i de Responsabilitat Limitada, pel que fa al tractament de les reserves legals, incomplint el termini previst en l'esmentada Llei per a aquesta adaptació. (nota 2.1.5)

Prenem nota de la recomanació i la societat posarà tots els recursos necessaris per a l'adaptació dels seus estatuts a la Llei 20/2007, del 18 d'octubre, de Societats Anònimes i de Responsabilitat Limitada. No obstant, segons l'article 76 de l'esmentada llei, la reserva legal s'ha de constituir a partir dels resultats positius, destinant-se un deu per cent per a cada exercici econòmic amb resultat positiu fins arribar al vint per cent del capital social. És doncs, que la Societat des de la seva creació, no té constituïda una reserva legal ja que no ha generat resultats positius que puguin ser susceptibles a aquest article.

L'entitat no ha estat sotmesa a procediments de control financer i d'oportunitat econòmica previstos pels articles 38 i 39 de la LGFP, tot i haver estat inclosa en el programa de control pressupostari establert per decret de 26 de març de 2014. Tampoc ha estat sotmesa a una auditoria de comptes, tal i com preveu l'article 43 dels seus estatuts. (nota 2.3)

L'article 4.2 de la Llei General de les Finances Públiques estableix que "*l'actuació de les societats públiques es desenvolupa d'acord amb les normes del dret privat, sense perjudici de romandre sotmesa al control financer en els termes establerts pels articles 39 i concordants de la present llei.*" D'acord amb l'esmentat en aquest punt de l'article 4, entenem que la societat està sotmesa només al control financer descrit a l'article 39 de la Llei General de les Finances Públiques i executat per la Intervenció General de l'Estat. Aquest control financer porta inherent un cert grau de control de legalitat, però sempre limitat per l'article 4 abans esmentat.

Andorra Turisme

En relació al control financer descrit a l'article 39 de la Llei General de les Finances Públiques i a l'article 43 dels estatuts de la societat, el mateix s'ha dut a terme durant l'exercici 2014 per part de la Intervenció General de l'Estat, tal com preveu la legislació vigent, quedant només pendent l'emissió definitiva de l'informe. Com a prova d'aquest fet s'adjunta com Annex I al present document d'al·legacions un certificat de la Intervenció del govern d'Andorra donant fe d'aquest fet. No obstant això, ens agradaria remarcar el fet que sembla que ha passat desapercbut, que la intervenció del Govern d'Andorra ha sotmès exhaustivament els comptes d'Andorra Turisme al control financer i d'oportunitat econòmica previstes per la legislació vigent des de l'exercici 2008, any de creació d'Andorra Turisme.

En relació a l'auditoria de comptes ens agradaria remarcar que la societat si ha sotmès els seus comptes anuals a auditoria per donar compliment a l'article 43 dels estatuts i per donar un alt grau de seguretat i confort al Consell d'Administració en el procés de formulació de comptes. Concretament, la Societat encarregada de dur a terme l'auditoria de l'exercici 2014 fou la Societat Gaudit, S.L. que va emetre una opinió sense salvetats. Per documentar aquest fet adjuntem l'informe d'auditoria de l'exercici 2014 com Annex II al present document d'al·legacions. Addicionalment a l'abans esmentat, ens agradaria remarcar el fet que aquest no és el primer exercici que Andorra Turisme ha estat sotmesa a Auditoria. De fet durant l'exercici 2013, Andorra Turisme va complir amb la observació del tribunal de comptes, establint un procediment d'auditoria financera anual.

PREDISPOSICIÓ D'ANDORRA TURISME A IMPLEMENTAR LES OBSERVACIONS I RECOMANACIONS

Addicionalment als comentaris esmentats en els punts anteriors, volem remarcar el fet que la societat té la intenció d'implementar les observacions i recomanacions efectuades pel Tribunal en exercicis futurs, a partir dels comptes corresponents a l'exercici anual acabat el 31 de desembre de 2014.

Atentament,

Betim Budzaku
Gerent d'Andorra Turisme

Nota del Tribunal:

Els annexos que es citen en les al·legacions, que no s'han reproduït per raons tècniques, consisteixen en fotocòpies de documents en formats diversos i no homogenis. La seva correlació amb la descripció que es fa dins del text de les al·legacions ha estat contrastada pel Tribunal.

7. OBSERVACIONS COMPLEMENTÀRIES

A la vista de les al·legacions presentades i de la documentació aportada en aquesta fase, les observacions que es transcriuen a continuació queden redactades com segueix:

1.5. Organització i control intern

El control intern és un procés integral de l'organització, responsabilitat dels òrgans de govern i direcció de l'entitat, dissenyat per afrontar els riscos i per aportar una seguretat raonable que en la consecució de la missió de l'ens s'assoleixen els objectius de:

- Execució ordenada, ètica, econòmica, eficient i efectiva de les operacions.
- Compliment de les obligacions de responsabilitat.
- Compliment de les lleis i regulació aplicable.
- Salvaguarda dels recursos per evitar pèrdues, mal ús o danys.

En els treballs de fiscalització s'han estudiat i avaluat aquells procediments del control intern que hem considerat necessaris atenent l'abast i la naturalesa del treball, sense que l'esmentat estudi hagi pretès identificar necessàriament totes les debilitats que puguin existir, motiu pel qual no expressem una opinió sobre el sistema de control intern de l'entitat. No obstant això, en el transcurs de l'informe es detallen aquelles observacions i recomanacions que han de possibilitar la millora dels procediments de control intern de l'entitat.

L'administració de la societat correspon al seu consell d'administració i la direcció executiva li correspon al gerent.

L'entitat no ha estat subjecta als controls per part de la intervenció general previstos en els articles 37, 39 i 42 de la LGFP.

2.3. Altres aspectes a destacar

...

Manca de control pressupostari

La disposició addicional quarta de la Llei 3/2014, del 23 de gener, del pressupost per a l'exercici del 2014, estableix entre altres disposicions, que *el Govern ha d'aprovar, mitjançant un reglament, anualment i durant el primer trimestre de l'any posterior a l'any de tancament pressupostari, a proposta de la Intervenció General amb la conformitat prèvia del ministre encarregat de les finances, un programa de control pressupostari que determini les entitats parapúbliques o de dret públic, les societats públiques participades per l'Administració general amb incidència sobre les finances públiques i les entitats privades que reben subvencions, préstecs, avals i altres ajuts a càrrec del pressupost general, que estiguin subjectes al control pressupostari, així com la modalitat i l'abast de control a la qual estiguin subjectes.*

Per decret de 26 de març de 2014 s'ha establert el programa per a l'exercici 2014 d'acord amb el qual Andorra Turisme, SAU ha quedat subjecte a control pressupostari en les modalitats de control financer i d'oportunitat econòmica. Tot i el regulat en el reglament anterior, no consta que la intervenció general hagi dut a terme els preceptius controls que estableix la LGFP en els articles 38 i 39.

4. OBSERVACIONS I RECOMANACIONS D'ANYS ANTERIORS

...

Altres observacions

...

- L'entitat no ha estat sotmesa a procediments de control financer i d'oportunitat econòmica previstos pels articles 38 i 39 de la LGFP, tot i haver estat inclosa en el programa de control pressupostari establert per decret de 26 de març de 2014.

Pel que fa a la resta d'al·legacions presentades, que el Tribunal de Comptes ha analitzat, entén que no modifiquen els plantejaments evocats en el cos de l'informe, ni aporten cap informació complementària que permeti modificar les observacions i conclusions a les quals ha arribat el Tribunal després de l'examen de la documentació aportada durant els treballs de camp.